

Fővárosi Ítéltábla

8.Bf.390/2016/34.

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2017. május 24. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

ítéletet:

A nyereségvágyból, különös kegyetlenséggel, több emberen elkövetett emberölés bűntette miatt ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 7.B.170/2016/40. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint.

A kiutasítás mellékbüntetés időtartamára vonatkozó rendelkezést mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A szabadságvesztés tartamába beszámítja a vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt.

A másodfokú eljárásban 83.820 (nyolcvanháromezer-nyolcszázhusz) Ft - államot terhelő - bűnügyi költség merült fel.

I n d o k o l á s

A törvényszék a rendelkező részben írt ítéletével vádlottat bűnösnek mondta ki az elkövetéskori, a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Büntető Törvénykönyv) 166. § (1) bekezdésében meghatározott, és a (2) bekezdés b), d) és f) pontja szerint minősülő nyereségvágyból, különös kegyetlenséggel, több emberen elkövetett emberölés bűntettében. Ezért öt életfogytig tartó fegyházbüntetésre, és mellékbüntetésül 10 év Magyarország területéről történő kiutasításra ítélte. Kimondta, hogy a vádlott a fegyházbüntetésből legkorábban 23 év elteltével bocsátható feltételes szabadságra.

Rendelkezett a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időnek a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe való beszámításáról, a lefoglalt bűnjelekről, és az eljárás során keletkezett bűnügyi költségről.

Az ítéletet az ügyész tudomásul vette. A vádlott bár kifejezett fellebbezésre irányuló nyilatkozatot az ítélet kihirdetése után nem tett, azonban az ekkor tanúsított magatartását a bíróság fellebbezésnek tekintette.

A bírói gyakorlat szerint fellebbezésnek kell tekinteni a vádlott minden olyan nyilatkozatát, amelyből az ítélettel egyet nem értése, annak sérelmezése következik. Ez nem csak a vádlott kifejezett szóbeli, verbális nyilatkozatára értendő, hanem egyéb magatartására is. Jelen ügyben

azzal, hogy a vádlott mindkét cipőjét a bíróság felé dobta, egyértelműen kinyilvánította, hogy nem ért egyet az ítélettel. Így helyes, hogy a törvényszék a vádlott e magatartását fellebbezés bejelentésének tekintette.

A védő az ítélet kihirdetésekor a büntetés enyhítése érdekében élt jogorvoslattal. Fellebbezésének írásbeli indokolásában kifejtette, hogy az ítéleti tényállás hiányos és iratellenes. Kifogásolta, hogy nem vizsgálta a törvényszék az eljárás során felmerült nevű marokkói állampolgár esetleges szerepét. Sérelmezte az igazságügyi orvos szakértői véleményeknek a lefoglalt késsel kapcsolatban tett megállapításaival kapcsolatos bírói értékelést. Az életszerűség kérdése nem szakértői kompetencia, így a szakértők e tárgykörben tett nyilatkozata nem szolgálhat az ítéleti tényállás alapjául. Tévesen zárta ki az elsőfokú bíróság azt, hogy az apját láthatta volna az emeleten. Elmulasztotta tisztázni azt az ellenmondást, hogy kitől származtak az ismeretlen ujjnyom, tenyérnyom és lábnyom töredékek és ki az az ismeretlen személy, akinek a véré a helyszínen beazonosították. Nem vizsgálta a Fővárosi Törvényszék, hogy valaki más a vádlottat követően járt-e a helyszínen valamint, hogy ki lehetett az a személy, aki fent járt az emeleten. Sem a nyereségvágy, sem a különös kegyetlenség, illetve a több emberen elkövetettség nem állapítható meg kétséget kizáró bizonyossággal. A büntetés kiszabása során értékelt enyhítő körülményeket nem kellő súllyal vette figyelembe az elsőfokú bíróság, így különösen a vádlott beismerő vallomását, kiskorú gyermekei tartására vonatkozó kötelezettségét, személyiségzavarát, büntetlen előéletét és az időmulást. Téves súlyosító körülményként értékelni a kiterveltséget, hiszen arra bizonyítást nem vett fel a törvényszék. Mindezek alapján elsődlegesen a törvényszék ítéletének megváltoztatását, és a vádlott aljas indokból vagy célból elkövetett emberölés büntetében való bűnösségének megállapítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta. Sérelmezte, hogy a vádlott részére nem történt meg valamennyi nyomozati iratnak a vádlott anyanyelvére történő lefordítása, ezáltal a vádlott akadályozva volt a védekezésben, amely szintén az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezheti a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. számú törvény (a továbbiakban Büntetőeljárás Törvény) 375. § (1) bekezdése alapján.

A vádlott is írásban indokolta fellebbezését. Ebben sérelmezte, hogy eleve kizárták a gyanúsítottak köréből. Hangsúlyozta az elsőfokú bíróság tanácselnökének elfogultságát, a bizonyítékok eltérő kezelésére, az ügyészi indítványnál súlyosabb büntetés kiszabására tekintettel. Kérte, hogy az ítélet tábla különös tekintettel vizsgálja az igazságügyi pszichológus szakértő folytatott beszélgetésének tartalmát, melyből egyértelműen kiderül, hogy az édesapját látta fent az emeleten az elkövetés során. A DNS szakértői vizsgálat eredménye álláspontja szerint az ő vallomását támasztja alá. Ugyanígy az, hogy is megsebesítette a kezét a bűncselekmény idején. Már az 1996. május 14-én készült rendőri jelentés is két tettest feltételezett, melyet a DNS szakértői vélemény alátámasztott. Mindezek miatt indítványozta „gyanúsított körbe való felvételét”.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.1152/2016/1-I. számú átiratában az ítéleti tényállás kiegészítését, érdemben az ítélet helybenhagyását indítványozta.

A másodfokú bíróság a fellebbezéseket a Büntetőeljárás Törvény 361. § (1) bekezdése alapján, nyilvános ülésen bírálta el.

A másodfokú nyilvános ülésen a védő a fellebbezésének indokolásában foglaltakat fenntartotta.

Az ügyész perbeszédében kifejtette, hogy álláspontja szerint a vádlott eljárási jogai nem sérültek az iratok részére való lefordítása kapcsán.

Mivel a vádhatóság kizárólag vádlottal szemben emelt vádat, a törvényszék a Büntetőeljárás Törvény 2. § (2) bekezdésének rendelkezése szerint más személy lehetséges közreműködését csak annyiban vizsgálhatta, hogy az a vádlott védekezését alátámasztja-e. A 16. számú módszertani levél szerint a szakvélemény nemcsak határozott, de határozatlan is lehet, az így is értékelhető. Annyiban

osztotta a vádlott és a védő álláspontját, hogy a büntett időpontjában valóban járt egy személy az emeleten. Álláspontja szerint ezzel indokolt is kiegészíteni az ítéleti tényállást. Azonban ez a személy csak és kizárólag a vádlott lehetett. A törvényszék az emberölés büntettének minősítő körülményeit kifogástalan indokolás alapján, törvényesen állapította meg. Mivel a büntető törvény időbeli hatályára vonatkozó rendelkezés kombinatív alkalmazása tilalmazott, indítványozta a kiutasítás mellékbüntetés tartamára vonatkozó ítéleti rendelkezés mellőzését. Mindezek alapján az elsőfokú ítélet tényállásának kiegészítését, a kiutasítás tartamára vonatkozó rendelkezés mellőzését, egyebekben az ítélet helybenhagyását indítványozta.

A vádlott az utolsó szó jogán tett felszólalásában fenntartotta a fellebbezésének írásbeli indokolásában foglaltakat. Hangsúlyozta, hogy az első fokon eljáró bíróság vele szemben elfogult volt. Kiemelte, hogy nem vizsgálta szerepét. Véleménye szerint ugyanis volt az, aki a vádlott által leütött és élve otthagytott gyermeket késsel, több alkalommal megszúrta annak halálát okozva. Ezt azért tette, hogy az elkövetővel szemben életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabását érje el. Hangsúlyozta, hogy ő nem az ítélet enyhítését kéri, hanem azt, hogy amiatt ítéljék el, amit elkövetett, ami pedig az, amit elismert, hogy sértettet megölté azért, hogy ne tudja a rendőrségnek elmondani, hogy ő betört a házukba. azonban csak egy alkalommal megütötte, nem kívánta az életét kioltani és azt nem is tette. Kérte letartóztatását és kihallgatását, és tőle DNS minta vételét.

A bejelentett perorvoslatok folytán az ítéletábrá az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Büntetőeljárás Törvény 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelemben felülvizsgálta. A másodfokú bíróság a törvényben előírt teljes revízió keretében a fellebbezések okára és céljára tekintet nélkül bírálta felül a tényállás megalapozottságát, a bűnösség megállapítását, a bűncselekmények minősítését és a büntetés kiszabását is.

A felülbírálat során a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályoknak megfelelően folytatta le.

Nem észlelt az ítéletábrá a Büntetőeljárás Törvény 373. § (1) bekezdés II. pontjában felsorolt olyan (un. abszolút) eljárási szabálysértést, amely az ítélet hatályon kívül helyezését indokolná, de egyéb, az ítélet megalapozottságát, és az eljárás törvényességét befolyásoló [Büntetőeljárás Törvény 375. § (1) bekezdés] eljárási szabálysértés sem valósult meg.

Részben eltért azonban az első fokon eljáró törvényszék a perjogi normáktól és a követett gyakorlattól, mely az alábbiakban foglalható össze.

A vádlottat a tárgyaláson történt kihallgatása során azt megelőzően nyilatkoztatta a bűnösség kérdésében, hogy figyelmeztette a Büntetőeljárás Törvény 117. § (2) bekezdése szerint a vallomásmegtagadás (hallgatás) jogára.

A vádlott kihallgatására vonatkozó, az eljárási törvényben több helyen szabályozott normák alapján kialakított, és most már állandósult bírói gyakorlat szerint a vádlottat csak azt követően kérdezheti a hatóság a büntetőjogi felelősségről, hogy kioktatta a hallgatás jogára. Az önvádra kötelezés tilalmának elve és a hallgatási jog, mint a védelem jogának az Alaptörvény Szabadság és Felelősség része XXVIII. cikkének (3) bekezdésében is megfogalmazott részei ugyanis garanciális jellegűek, melyek maradéktalan betartására feltétlen törekedni kell. Az eljárási szabályoktól eltérés jelen esetben ugyanakkor a követett ítélezés szerint csak relatív, mert a vádlott az érdemi védekezést, a részletes vallomást már a szükséges törvényi figyelmeztetéseket követően terjesztette elő.

A törvényszék az ügy helyes eldöntése szempontjából lényeges bizonyítékokat megvizsgálta, és azokat okszerűen, a logika törvényeinek megfelelően, gondosan, megalapozottan értékelte. Alapos

bizonyítást folytatott, és nem tévedett, amikor a vádlott védekezésével szemben a terhelő adatokra alapította a történeti tényeket.

A törvényszék indokolási kötelezettségét is részletesen, kifogástalanul teljesítette. A vádlotti és védői fellebbezések a bizonyítékok okszerű mérlegelésén keresztül támadták a tényállást, mely annak megalapozottsága folytán a tényálláshoz kötöttség (Büntetőeljárási Törvény 351-352. §) elve folytán eredményre nem vezethetett. A bíróság részletesen megindokolta, hogy milyen okok folytán és mely bizonyítékokra alapította a releváns tényeket, és melyeket nem fogadott el a tényállás megállapítása során. Utal rá a másodfokú bíróság, hogy az ügynevezett ténybíróságnak az elsőfokú bíróság minősül. A logika törvényeinek megfelelő elsőbírósági bizonyíték-értékelést és az azon alapuló helyes ténymegállapításokat a másodfokú bíróság nem mérlegelheti felül.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás nagyrészt megalapozott, csak kisebb részben hiányos a Büntetőeljárási Törvény 351.§ (2) bekezdés b/ pontja alapján.

A megalapozatlanság csak részleges és nem súlyos, a nyilvános ülésen a másodfokú eljárásban az iratok tartalma alapján és ténybeli következtetéssel kiküszöbölhető volt. A nem teljes megalapozatlanságot a másodfokú bíróságnak el kell hárítania. Amennyiben a ténybeli hiba javítható, úgy a megalapozatlanságot közvetlenül, azaz a másodfokú eljárásban kell orvosolni, és szóba sem kerülhet az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése (a megalapozatlanság kiküszöbölésének ún. közvetett módja).

Az ítélet tábla a tényállást a Büntetőeljárási Törvény 352. § (1) bekezdés a) pontjában írt jogkörében a következők szerint egészíti ki.

- vádlott a cselekmény idején alacsony és vékony testalkatú, göndör hajú személy volt.
- A vádlott a sértettek bántalmazását követően észlelte a kezén keletkezett vérző sérülést, amit a mosdónál próbált lemosni.

A vádlott testalkatával kapcsolatosan és tanúvallomásai alapján, a vádlott sérülése és annak lemosása kapcsán pedig a vádlott tárgyalási vallomása alapján egészítette ki az ítélet tábla a tényállást.

A Fővárosi Főügyészség NF.8609/2012/87-I. számú vádiratában foglalt tényállás szerint vádlott a sérelmére elkövetett ölési cselekményeket követően magához vette sértett ékszereit, valamint karóráját, és a táskájából pontosan meg nem állapítható mennyiségű készpénzt. Ezt követően a vádlott további értékeket keresve a ház egyik emeleti szobájában is körülnézett, majd a megszerzett értéktárgyakkal együtt távozott a helyszínről.

1984. évben született lánya - aki mindeközben az emeleti szobájában tartózkodott - fültanúja volt testvére és édesanyja bántalmazásának, és csak akkor mert lemenni a földszintre, amikor 22 óra 15 perc körüli időben hazaérkezett.

A Fővárosi Törvényszék ítéletének tényállásában azt megállapította, hogy az ölési cselekményeket követően a vádlott elvette ékszereit, és óráját. Azt azonban nem, hogy készpénzt is vett volna el a táskájából, illetve, hogy azt emeletre is felment. Ezzel szemben azt rögzítette, hogy a pincén keresztül távozott a helyszínről.

A fellebbviteli főügyészség indítványozta a történeti tényállás kiegészítését azzal, hogy a vádlott az eljárás során ismeretlenül maradt okból felment az emeleten lévő legidősebb fiú szobájába, ahonnan rövid idő elteltével távozott, miközben hátulról látta őt az ugyancsak az emeleten tartózkodó.

Azt, hogy a törvényszék miért nem állapította meg a készpénznek a vádlott általi elvételét, a törvényszék kellőképpen megindokolta (ítélet 26. oldal harmadik bekezdés).

A vádlott határozottan állította vallomásaiban, hogy nem járt az emeleten. tanú az elkövetés időpontjában az emeleti szobájában tartózkodott. Vallomása szerint látott egy embert fent az emeleten, aki bement a bátyja szobájába és ott keresett valamit, majd lerohant a lépcsőn. Ekkor meg tudta figyelni a szobából kiszűrődő fényben. Csak hátulról látta az idegent, aki alkatilag az apjára hasonlított.

A törvényszék ítélete 23. oldalán a 2) pontban tért ki annak a kérdésnek a taglalására, hogy a vádlott járt-e fenn az emeleten. Ezzel kapcsolatban azonban csupán megállapította, hogy a vádlott ezt tagadta. Azt is megállapította, hogy az emeltről semmi nem lett eltulajdonítva és az ölési cselekmény is a földszinten történt, így a vádlott büntetőjogi felelőssége szempontjából ennek nincs különösebb jelentősége. Még a nyereségvágy motívuma miatt sem lényeges ez a kérdés, mivel az értékek a földszintről kerültek eltulajdonításra. Ezt követően pedig azt taglalta, hogy miért nem állapítható meg az, hogy járt fenn az emeleten és őt látta a lánya. Megállapítható tehát az, hogy a törvényszék a bizonyítékok mérlegelésével adta indokát annak, hogy miért nem állapította meg, hogy a vádlott az ölési cselekményeket követően felment az emeletre.

Mindezek figyelembe vétele mellett, illetve ellenére az ítélet tábla nem látta indokoltnak a tényállás kiegészítését e vonatkozásban. Mind a cselekmények elkövetésére, mind pedig azok motívumaira vonatkozóan a törvényszék teljes körű indokolást adott. A nyereségvágy minősítő körülményének megállapításához szükséges tények elégségesen szerepelnek a megállapított tényállásban. Ezért nem szükséges a tényállás kiegészítése e vonatkozásban.

A kiegészítést követően a tényállás teljes mértékben megalapozottá vált, és a Büntetőeljárási Törvény 352. § (2) bekezdése alapján ítéletét a másodfokú bíróság arra alapította.

A Büntetőeljárási Törvény 351.§ (2) bekezdésében részletezett okok, köztük a felderítetlenség kizárólag akkor lenne megállapítható, ha az elsőfokú bíróság a Büntetőeljárási Törvény 75. § (1) bekezdés második mondatának rendelkezését megsértve, nem tisztázta volna alaposan a bizonyítás tárgyát. Akkor felderítetlen a tényállás, ha a bizonyítás anyaga nem teljes, mert a bíróság nem szerez be minden olyan bizonyítékot, amely a tényállás megállapítására alkalmas lehet. Ilyen felderítetlenségi ok jelen esetben nem állapítható meg, ám az sem, hogy a megállapított tényállás hiányos vagy ellentétes lenne az iratok tartalmával. Az ítélet tábla szerint az sem volt tetten érhető, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok közötti ellentmondásokat esetleg ne észlelte volna, vagy ne kívánta volna feloldani. Kétségtelen, hogy a tényállás alapos, és hiánytalan tisztázatlanságából eredő kötelezettség akár olyan eljárási szabálysértéssel is járhat, hogy a bíróság a megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtet. Jelen ügyben a másodfokú bíróság ezt a szabálysértést sem észlelte. Az elsőfokú ítélet indokolásából ugyanis kiderül, hogy a megállapított tényállásban rögzített tényeket mely bizonyítékokra alapította. Az elsőfokú bíróság e tevékenysége a logika szabályainak megfelel, a bizonyítékokat közvetlenül észlelő és értékelő tevékenységét meggyőződése szerint végezte, igazodva a Büntetőeljárási Törvény 78. § (3) bekezdésében foglaltakhoz.

A törvényszék mind a bűncselekmény előzményei, mind a sértettek által elszenvedett sérülések, továbbá a vádlott ezek okozásában játszott szerepe vonatkozásában, és a tekintetben is, hogy volt-e más személy, aki részt vett a sértettek bántalmazásában, behatóan megvizsgálta a rendelkezésre álló bizonyítékokat, azokat egymással összevetette, ütköztette és kellő mértékben értékelte. Mind a vádlott, mind a védő által megjelölteket vizsgálta, különös gonddal azt, hogy láthatta-e a cselekmény elkövetésekor az édesapját, valamint az elkövetés eszközét, a kést. Okszerűen mutatott rá, hogy az orvos szakértői véleményekből az következik, hogy a sértettek a sérüléseket igen rövid

idő alatt, szinte egyszerre szenvedték el. Ezért is kizárt az, hogy a vádlott távozása után más személy okozta volna azok valamelyikét.

Feltárta, hogy mely pontokon cáfolták meg a bizonyítékok a vádlott állításait.

A vádlott által elvett értékek vonatkozásában is helyes, megalapozott megállapításokat tett.

A törvényszék okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére, és a cselekmény minősítése is megfelel az anyagi jognak. Helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az elkövetéskori Büntető Törvénykönyv (1978. évi IV. törvény) az általános részi rendelkezések és a különös rész törvényi szabályai vonatkozásában is enyhébb elbírálást jelent, mint a jelenleg hatályos Büntető Törvénykönyv (2012. évi C. törvény) .

Helyesen állapította meg, hogy a vádlott az élet kioltása céljából bántalmazta a sértetteket, amellyel okozati összefüggésben haláluk be is következett. E megállapítását azonban nem indokolta. Ezért az ítélet tábla a Kúria 3/2013. Büntető Jogegységi Határozatát is szem előtt tartva az indokolást e körben a következőkkel egészíti ki.

esetében a vádlott maga is elismerte, hogy miután e sértett észlelte azt, hogy ő a házban bent van, és a rendőrséget akarta hívni, őt az élete kioltásának céljából bántalmazta először a nála lévő nyújtófával, majd pedig a magához vett késsel azért, hogy ne tudja a rendőrséget hívni.

Attól függetlenül, hogy a bíróság nem az aljas indokból, hanem a nyereségvágyból történő elkövetést állapította meg, már a vádlott vallomása alapján megállapítható e sértett vonatkozásában az egyenes szándéka, azaz, hogy a sértett halálát, mint eredményt kívánta. Ezt alátámasztja tárgyi oldalon a vádlott által használt nyújtófa, mellyel a sértettet a fején ütötte meg, és a kés is, mellyel őt a fején, arcán és nyakán összesen 5 alkalommal megszúrta, mely szúrások következtében közismerten nagy valószínűséggel bekövetkezik a halál. Tárgyi oldalon ugyanez állapítható meg gyk. sértett bántalmazása vonatkozásában. Bár a vádlott tagadta, hogy a gyermekkorú sértett halálát az általa elkövetett bántalmazás okozta, a bántalmazások száma és helye, valamint az elkövetéshez használt eszközök élet kioltására feltétlenül alkalmas volta folytán gyk. sértett esetében is megállapítható a vádlott élet kioltására irányuló egyenes szándéka.

Az emberölés jelen ügyben megállapított minősítő körülményeit, a nyereségvágyat, a különös kegyetlenséget és a több emberen elkövetettséget a törvényszék megfelelő érvekkel támasztotta alá, azok kiegészítése nem szükséges.

Az első fokon eljáró bíróság helyesen feltárta az irányadó enyhítő és súlyosító körülményeket, és azokat, összevetve a büntetéskiszabás egyéb elveivel, a súlyuknak megfelelően értékelte. Mindössze a súlyosító körülmények közül mellőzi az ítélet tábla, hogy az egyik sértett nő volt. A bírói gyakorlat nem tekinti súlyosító körülménynek azt, ha az emberölés sértettje nő. Súlyosító körülményként az vehető figyelembe, ha a sértett védtelen, idős, beteg, védekezésre képtelen vagy oltalomra szoruló személy vagy terhes nő, amennyiben e körülmények valamelyike nem eredményez súlyosabb minősítést (Kúria Büntető Kollégiumának 56. számú véleménye III.4.).

A büntetést a céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához és az elkövető társadalomra veszélyességéhez is.

A büntetéskiszabás során a büntetőjog általános elveire, és az Alaptörvényből fakadó alkotmányos követelményekre is figyelemmel kell lenni. „A büntetéssel történő jogkorlátozásnak meg kell felelnie az arányosságnak, a szükségszerűségnek és az ultima ratio elveinek”. (1214/B/1990 Alkotmánybírósági Határozat)

A szankció arányossága azt is jelenti, hogy a hasonló tett elkövetőit hasonló büntetéssel kell sújtani az elkövetett tethöz, és a bűnösség mértékéhez is viszonyítva, de az arányosság vizsgálata a sérelem, a kár, a bűnösség foka, a bűncselekmények súlya egybevetését is feltételezi.

Az arányosság jelenti a tett arányosságát, de a büntetésnek az elkövető személyiségéhez is igazodnia kell. Az egyéniesítés azonban nem sértheti a bírói gyakorlat egységének elvét, amely a jogbiztonság és a törvény előtti egyenlőség szempontjából alapvető. Ennek megfelelően a hasonló súlyú bűncselekményekre, illetve hasonló személyi körülményekkel jellemzett elkövetőkkel szemben nem szabad lényegesen eltérő szankciókat alkalmazni.

A törvényszék úgy foglalt állást, hogy nem értékelhető nyomatékos súllyal a vádlott javára a tetemes 20 évi időmúlás, mivel közel két évtizeden át szökésben volt.

Az 2/2017. (II. 10.) Alkotmánybírósági Határozata alkotmányos követelményként fogalmazta meg az eljárás elhúzódása esetén e tény enyhítő körülményként történő értékelését. Az eljárás elhúzódását az időmúlás, mint enyhítő körülmény mellett is figyelembe kell venni a büntetés kiszabása során. Az eljárás elhúzódásának tényszerű megállapítása és enyhítő körülménykénti figyelembe vétele nem azonos a törvényszék által értékelt időmúlással, mint enyhítő körülménnyel.

Amint azt az elsőfokú bíróság az időmúlás, mint enyhítő körülmény vizsgálata körében megállapította, vádlott a cselekményét 1996. április 15. napján követte el. 1996. április 16-án elhagyta Magyarországot és önként már nem is tért vissza. Őt nemzetközi elfogatóparancs alapján, 2014. október 8. napján Svájcban fogták el, és 2015. február 11-én szállították Magyarországra. A Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Főosztály Életvédelmi Osztálya még ezen a napon elrendelte az előzőleg felfüggesztett nyomozás folytatását. A 2015. február 11. napjától az első-, illetve másodfokú ítélet meghozataláig eltelt idő a kiemelt jelentőségű, igen nagy tárgyi súlyú ügyben az eljárás lefolytatásához szükségesnek és ésszerűnek tekinthető. Nem állapítható meg sem a nyomozóhatóság vagy az ügyészség, sem pedig a bíróság részéről olyan késedelem, amely az eljárás elhúzódásához hozzájárult volna.

Ezért, az igen jelentős objektív időmúlás ellenére, úgy kell tekinteni, hogy az eljárás ésszerű határidőn belül befejeződött. Az időmúlás kizárólag a vádlott magatartására, nevezetesen külföldön való bujkálására vezethető vissza. Az idézett alkotmánybírósági határozat által felvázolt eljárás elhúzódását jelen ügyben nem kell olyan tényként figyelembe venni, mint amelyet a büntetés lényeges enyhítésével kellene a terhelt felé kompenzálni.

Mindezek figyelembe vételével, az első fokon feltárt bűnösségi körülmények alapján, az ítéletábra azt állapította meg, hogy szükséges volt a többszörösen minősülő emberölést elkövetett vádlottal szemben az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása. Egyetértett a törvényszékkal abban, hogy a határozott ideig tartó szabadságvesztés nem érne el a büntetés céljait.

A törvényi keretek között határozta meg az elsőfokú bíróság a vádlott feltételes szabadságra bocsáthatóságának legkorábbi időpontját 23 évben. Az ítéletábra rámutat, hogy ez az időtartam a hasonló ügyekben megállapítottakhoz képest enyhe, az általában alkalmazottnál rövidebb. Ezért az enyhítésre e tekintetben sem látott lehetőséget.

Indokoltan alkalmazott a törvényszék kiutasítást a vádlottal szemben. Helyesen mutatott rá azonban a fellebbviteli főügyészség, hogy a büntető törvény időbeli hatályára vonatkozó rendelkezés kombinatív alkalmazása tilalmazott (Bíróági Határozat 2010. 264.). A vádlottal szemben alkalmazott az elkövetéskori Büntető Törvénykönyv 61. §-a, a kiutasítás mellékbüntetés tartamára vonatkozó rendelkezést nem rögzít, ezért az ítéletábra a vádhatóság indítványának megfelelően a mellékbüntetés tartamára vonatkozó ítéleti rendelkezést mellőzte.

A vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időnek a kiszabott szabadságvesztésbe való beszámítására, a lefoglalt dolgokra, valamint a bűnügyi költség viselésére vonatkozóan a törvényszék mindenben a jogszabályoknak megfelelő rendelkezéseket hozott.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság a törvényszék ítéletét a Büntetőeljárási Törvény 372. § (1) bekezdése alapján a szükséges részben megváltoztatta, míg helytálló rendelkezéseit a Büntetőeljárási Törvény 371. § (1) bekezdésének alkalmazásával helybenhagyta.

Az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a másodfokú elbírálásig a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időnek a főbüntetésbe való beszámítása a Büntető Törvénykönyv 92. § (1) bekezdésén alapszik.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségről az ítéletábra a Büntetőeljárási Törvény 381. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

Debrecen, 2017. május 24.

Dr. Elek Balázs sk. a tanács elnöke, Dr. Gömöri Olivér sk. előadó bíró, Dr. Hágger Tamás sk. bíró

Záradék: A Fővárosi Törvényszék 7.B.170/2016/40. számú ítélete a másodfokú határozatban írt változtatással a mai napon jogerős és végrehajtható.

Debrecen, 2017. május 24.

. Elek Balázs sk.

tanácselnök

A kiadmány hitelül

tisztviselő